

Svea hovrätt
Mark- och miljööverdomstolen

Överklagade avgöranden:

Mark- och miljödomstolens, Nacka tingsrätt,
domar i mål nr M 3342-11, M 3343-11 och M 3345-11
meddelade den 17 december 2014

Klagande:

Staten genom Trafikverket, 202100-6297,
Region Stockholm, 172 90 Sundbyberg
Ombud: Verksjuristerna Anders Bengtsson och Marie Borgblad,
Trafikverket, Avdelning Juridik, 781 89 Borlänge
e-post: anders.bengtsson@trafikverket.se och
marie.borgblad@trafikverket.se

Trafikverket överklagar härmed mark- och miljödomstolens domar i mål nr M 3342-11, M 3343-11 samt M 3345-11 i nedan redovisade avseenden.

Trafikverket yrkar att Mark- och miljööverdomstolen meddelar prövningstillstånd.

1. Ändringsyrkanden

1.1

Trafikverket yrkar att Mark- och miljööverdomstolen ändrar villkor 12 och 13 i respektive dom, d v s de begränsningsvärden av ljudnivåer som mark- och miljödomstolen har beslutat om som ekvivalent- och maxnivå för respektive hamn under respektive hamns driftskede, till de värden som Trafikverket föreslår.

1.2

Trafikverket yrkar att Mark- och miljööverdomstolen beslutar om prøvotid enligt 22 kap 27 § miljöbalken för de bullervärden som ska gälla under respektive hamns driftskede.

2. Grunder för överklagandet i korthet

Trafikverket har i mark- och miljödomstolen redovisat ett huvudförslag samt ett alternativt förslag till utformning av bullervillkor under respektive hamns driftskede. Trafikverket frångår i Mark- och miljööverdomstolen huvudförslaget men vidhåller de alternativa villkorsförslagen för respektive hamn. Detta innebär att Trafikverket hemställer att följande villkor ska gälla som föreskrifter för buller (i första hand som provisoriska föreskrifter, se nedan) under respektive hamns drifttid:

Hamnen Norra Lovö (M 3342-11):

Den ekvivalenta ljudnivån från hamnverksamheten får utomhus vid fasad vid bostäder inte överstiga 50 dBA.

Den maximala ljudnivån från hamnverksamheten får utomhus vid fasad vid bostäder inte överstiga 70 dBA alla dagar kl 22-07.

Hamnen Malmviken (M 3343-11):

Den ekvivalenta ljudnivån från hamnverksamheten får utomhus vid fasad vid bostäder inte överstiga 55 dBA.

Den maximala ljudnivån från hamnverksamheten får utomhus vid fasad vid bostäder inte överstiga 70 dBA alla dagar kl 22-07.

Hamnen Sättra varv (M 3345-11):

Den ekvivalenta ljudnivån från hamnverksamheten får utomhus vid fasad vid bostäder inte överstiga 65 dBA.

Den maximala ljudnivån från hamnverksamheten får utomhus vid fasad vid bostäder inte överstiga 70 dBA alla dagar kl 22-07.

Trafikverket yrkar att Mark- och miljööverdomstolen skjuter upp frågan om slutliga villkor för buller från hamnverksamheten under en provotid om sex månader räknat från det att hamnverksamheten påbörjas. Trafikverket ska senast två månader efter utgången av provotiden till domstolen redovisa resultatet av utredningen och föreslå slutliga villkor för buller under hamnens drift.

Mark- och miljödomstolen har meddelat definitiva villkor, d v s icke provotidsvillkor, såsom begränsningsvärden för buller under hamnarnas drifttid. Mark- och miljödomstolen har därvid föreskrivit bullernivåer som avsevärt underskrider de bullernivåer som Trafikverket föreslagit. Mark- och miljödomstolen anger att domstolens bedömning vid val av bullernivå utgår från Trafikverkets utredning i form av beräkningar och kartor och att Trafikverkets föreslagna nivåer i allt för stor utsträckning tar hänsyn till utfallet i värsta fall. Mark- och miljödomstolen anser att Trafikverkets bullerutredningar, inklusive utredningar av möjligheter att begränsa bullret, är alltför omfattande för att skäl ska finnas att besluta om provotid.

Trafikverket instämmer i uppfattningen att omfattande utredningar avseende buller från hamnverksamheten, inklusive utredningar om skyddsåtgärder och försiktighetsmått, framtagits och presenterats i målen. Även om utredningarna således genomförts med hög ambitionsnivå, god fackmässighet och i enlighet med gällande praxis och normer, finns risk för att bullernivåerna i den praktiska verksamheten kan komma att avvika från bullerberäkningarna med någon eller några decibel. Ett sådant mått av osäkerhet ligger i beräkningarnas natur.

Det är relativt omfattande och ovanliga verksamheter - som kan vara svåra att förutse och bullerberäkna i varje moment och detalj - som genererar aktuella bullerstörningar. Det kan därför inte förutses att den tillståndsgivna verksamhet som omfattas av bullervillkoren 12 och 13 (hamnverksamheten inklusive följdverksamheterna transportband och krossning) helt eller delvis kommer att kunna bedrivas inom ramen för de ekvivalent- och/eller maxvärden som mark- och miljödomstolen föreskrivit som begränsningsvärden.

Trafikverket menar således att mark- och miljödomstolen i dessa delar fastställt absoluta begränsningsvärden som inte får överskridas alltför snävt i förhållande till de utredningar som redovisats och de osäkerheter som kan finnas i relation till kommande verksamhet. Trafikverket befarar att de bullervärden som fastställs i domen kan komma att innebära att den tillståndsgivna verksamheten, helt eller delvis, kan riskera att inte kunna bedrivas enligt villkoren. Så blir fallet även om bullervärdena skulle överskridas enbart med någon enstaka decibel, vid enstaka tillfällen och/eller vid en eller någon enstaka bostad. Ytterst få bostäder är o h t berörda av buller överskridande gällande riktvärden från Trafikverkets planerade hamnar.

Trafikverket har i målen redovisat de angelägna produktionsbetingade skäl som föreligger för att i förekommande fall få överskrida gällande riktlinjer för buller vid de tidpunkter på dygnet och veckodagar som kan vara aktuella. Det får således mycket stora konsekvenser för hamnverksamheterna och för projekt Förbifart Stockholm i stort, om de aktuella verksamheterna inte skulle kunna bedrivas eller endast kan bedrivas med stora begränsningar. Då

respektive hamnanläggning innan idrifttagandet dessutom har uppförts och färdigbyggt, skulle det innebära stor kapitalförstöring om verksamheten visar sig inte kunna bedrivas till följd av – även marginella – bulleröverskridanden. Det bör även beaktas att överskridanden – även marginella – av begränsningsvärden kan föranleda ett straffrättsligt ansvar.

Med hänsyn till de skäl som angetts ovan samt mer utförligt utvecklats i målen, finns anledning att meddela dessa bullervillkor såsom provisoriska föreskrifter, som prövotidsvillkor. Trafikverket hemställer i första hand att de bullervärden som Trafikverket föreslaget ska användas som prövotidsbullernivåer. Dessa kan i så fall nedjusteras under eller efter prövotiden om de satts för högt. I andra hand kan lägre värden – ner till de av mark- och miljödomstolen angivna bullervärdena – godtas som provisoriska föreskrifter; förutsatt således att bullernivåerna kan ändras under prövotidsförfarandet när erforderliga erfarenheter vunnits ur verksamheten.

3. Skäl för prövningstillstånd

Trafikverket anger som skäl för prövningstillstånd att:

- det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som mark- och miljödomstolen har kommit till,
- det inte utan att sådant tillstånd meddelats går att bedöma riktigheten av det slut som mark- och miljödomstolen har kommit till,
- det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, och/eller
- det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Trafikverket hemställer om anstånd att ytterligare utveckla skälen för överklagandet och de omständigheter som åberopas till stöd för prövningstillstånd till den 13 februari 2015.

Ingen bevisning åberopas.

Borlänge 22 december 2014



Anders Bengtsson

Marie Borgblad